

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул. "50 Дивизија" бр.6, 1000 СКОПЈЕ

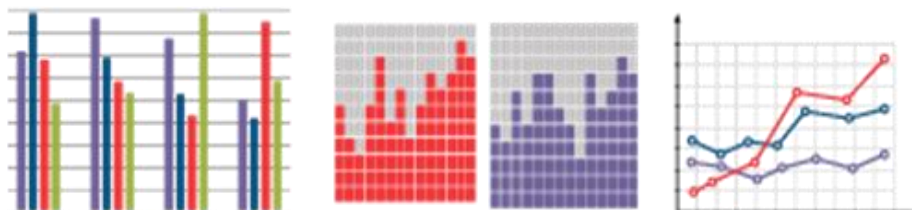
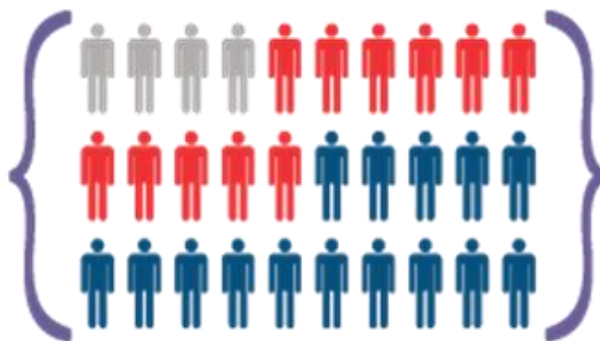
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

ОДДЕЛ ЗА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И КОНТРОЛА НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Република Северна Македонија
во месец **ф е в р у а р и**, 2023

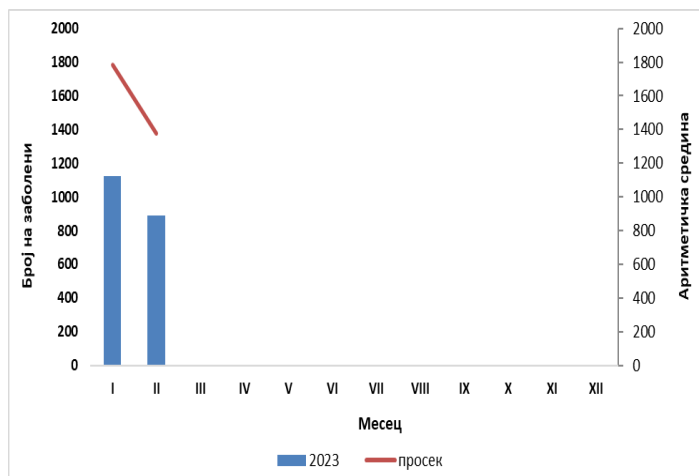
Скопје, 03.04.2023

Во текот на февруари 2023 година, во Република Северна Македонија, пријавени се вкупно **890** заболени лица од акутни заразни заболувања (без COVID-19, грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ) со вкупна инциденца од **43,0 на 100.000 жители**.

Вкупниот број на пријавени лица во месец февруари е за 20,7% помал во однос на претходниот месец јануари 2023 (n=1.122). Во однос на месец февруари 2022 (n=187) се регистрира зголемување на пријавените лица од акутни заразни заболувања за 4,7 пати, додека во однос на аритметичката средина за петгодишниот период се регистрира намалување од 35,2% (n=1.374). (Графикон 1)

Во вкупниот број на заболени во 2023 година, регистрираните случаи во месец февруари учествуваат со 44,2%. Кумулативниот број на пријавените во 2023 (n=2.012) е за 6,7 пати зголемен во однос на кумулативната за истиот период во 2022 година (n=300).

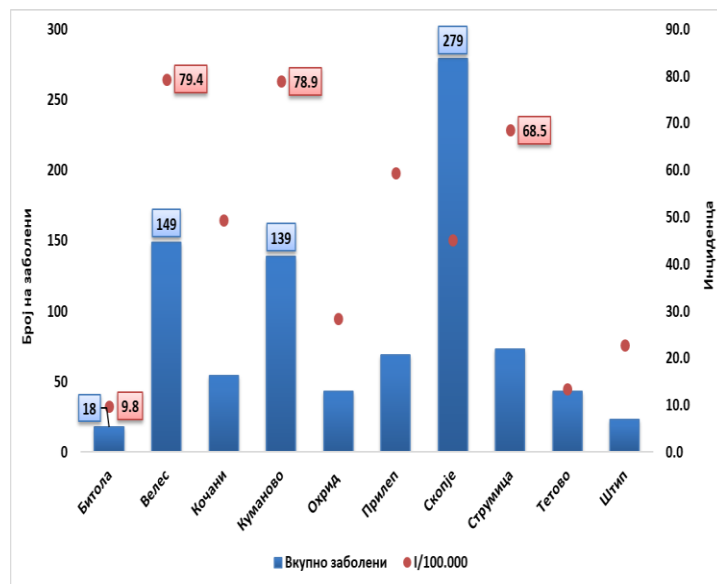
Графикон 1. Број на пријавени лица со заразни болести по месеци во 2023 и аритметичка средина

Најголем број акутни заразни заболувања на ниво на ЦЈЗ е пријавен на територија на ЦЈЗ Скопје (n=279; 31,3%), а најмал број е пријавен во ЦЈЗ Битола (n=18; 2,0%). (Графикон 2)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ЦЈЗ е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Велес (I=79,4/100.000), а најниска е инциденца во ЦЈЗ Битола (9,8/100.000). (Графикон 2)

Графикон 2: Број на пријавени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во февруари, 2023

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во месец февруари учествуваат со 99,3% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат инциденца од 42,7/100.000 жители. (Табела 1)

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во февруари, 2023

Заболување	Број	I/100.000
Овчи сипаници	700	33,8
Ентероколитиси	110	5,3
Скарлатина	20	1,0
Шуга	18	0,9
Салмонелози	13	0,6
Инфективна мононуклеоза	11	0,5
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	4	0,2
Вирусен хепатитис Б	4	0,2
Инфекции со Хламидија	2	0,1
Ехинококоза	2	0,1
Вкупно	884	42,7

Првите две најчести заразни заболувања (овчи сипаници и ентероколити), учествуваат со 91,0% во вкупниот број на заболени, а со 91,6% во десетте најчесто пријавени акутни заразни заболувања во месец февруари 2023 година.

Во текот на февруари, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчи сипаници** со вкупно 700 пријавени лица. Тие во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 78,7%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 79,2%.

Во однос на претходниот месец јануари 2023, се регистрира намалување на бројот на пријавени од овчи сипаници за 25,2%, а во однос на месец февруари 2022 се регистрира зголемување за 6,6 пати. Во однос на аритметичката средина се регистрира зголемување од 27,7%.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2023, пријавените случаи во февруари учествуваат со 42,7%. Во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2023 година, овчи сипаници учествуваат со 81,3%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2023 е за 8,9 пати поголем во однос на кумулативната за истиот период во 2022.

На второ место по број на пријавени заболени во месец февруари се **ентероколитите**, со 110 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот и во групата на десетте најчести заразни заболувања учествуваат со 12,4%.

Во однос на претходниот месец јануари 2023, се регистрира минимално намалување на бројот на заболени лица од ентероколити за 0,9%, а во однос на месец февруари 2022 се регистрира зголемување од 2,7 пати. Во однос на аритметичката средина се регистрира намалување од 81,2%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2023, бројот на заболени во февруари учествуваат со 49,8%. Во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2022 година, учеството на ентероколити е 11,0%.

Кумулативниот број на пријавени ентероколити во 2023 е зголемен за 3,5 пати во однос на кумулативната за истиот период во 2022 година.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи** во февруари, најголем број припаѓаат на **капкови заболувања** ($n=731$; 82,1%) (*Графикон 3*), со инциденца од 35,3/100.000. Од нив, најголем број, процент ($n=700$; 95,8%) и инциденца ($I=33,8/100.000$) чинат пријавите за овчи сипаници. Во оваа група се пријавени 20 случаи на скарлатина ($I=1,0/100.000$) и 11 случаи на инфективна мононуклеоза ($I=0,5/100.000$).

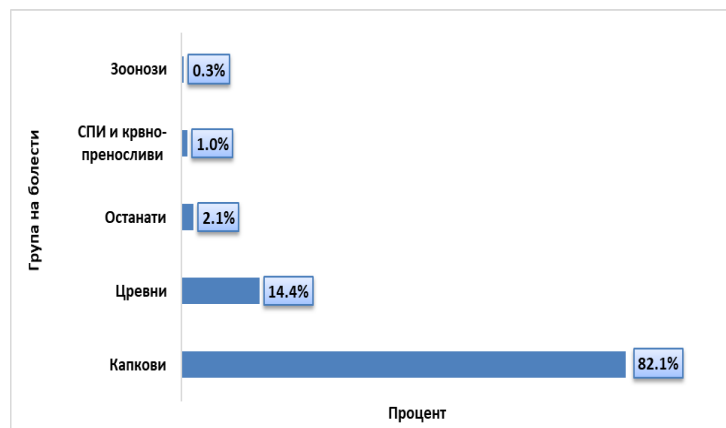
Во месец февруари пријавени се 128 случаи на заболени од групата на **цревни заболувања** (14,4%; $I=6,2/100.000$) (*Графикон 3*). Од нив, најголем број, процент ($n=110$; 85,9%) и инциденца ($I=5,3/100.000$), чинат пријавите за ентероколитиси. Дополнително се пријавени 13 случаи на салмонелоза, 4 случаи на бактериски алиментарни инфекции/ интоксикации и 1 случај на шигелоза.

Во групата на **сексуално и крвно преносливи инфекции** (без ХИВ/СИДА) се регистрирани 9 заболени лица (1,0%; $I=0,4/100.000$) (*Графикон 3*), и тоа пријавени се 4 случаи на вирусен хепатитис Б, 2 случаи на хламидија и по 1 случај на вирусен хепатитис Ц, сифилис и гонореја. (*Табела 1 во Прилог*).

Во групата на **зоонози**, во месец февруари се пријавени 2 случаи на ехинококоза и 1 случај на бруцелоза (*Графикон 3*).

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во февруари се регистрирани 19 случаи (2,1%; $I=0,9/100.000$) (*Графикон 3*), од кои 18 случаи на шуга и 1 случај на неодреден вирусен хепатит.

Графикон 2: Структура на заболени по групи на заболувања во февруари, 2023

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месец февруари, пријавени се 2 случаи на ХИВ/СИДА.

Двете пријавени лица се од машки пол. Според местото на живеење едно лице е од Скопје и едно лице од Берово. Лицата се на возраст од 25-59 години. Двете лица се хетеросексуалци. (Табела 3 во Прилог).

Во текот на месец февруари не се регистрирани смртни случаи од ХИВ/СИДА.

Согласно постоечката евиденција на пријавени случаи (заклучно со 28.02.2023), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА во Р. Северна Македонија, за периодот 1987–2022, изнесува 591, и тоа:

- 123 лица починале, а
- 465 лица живеат со ХИВ/СИДА.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во однос на вакцино-превентабилните болести, во февруари 2023, регистрирани се 4 случаи, сите 4 случаи со вирусен хепатитис Б. (Табела 2 во Прилог).

Регистрираните случаи на вирусен хепатитис Б според возраста на заболениите, не подлежат на имунизација согласно календарот за задолжителна имунизација во РСМ. Дијагнозата е потврдена лабораториски.

СОСТОЈБАТА СО COVID-19 ВО Р.С. МАКЕДОНИЈА

Институтот за јавно здравје подготвува дневно инфо за состојбата со COVID-19 во државата и неделна информација со епидемиолошки податоци кои се темелат на обработка на податоците пристигнати преку електронскиот систем за евиденција согласно пријавите од лабораториите и анкетите добиени од ЦЈЗ/ПЕ. Дневната информација, како и неделната информација се достапни на веб страната на Институтот за јавно здравје на РСМ <https://www.iph.mk>.

Од почетокот на пандемијата, заклучно со 28.02.2023, пријавени се вкупно 347.010 потврдени случаи на COVID-19 ($I=18.893,0/100.000$) и 9.663 смртни случаи ($Mt= 526,1/100.000$).

ГРИП/ ЗАБОЛУВАЊА ШТО ЛИЧАТ НА ГРИП

Согласно извештајот на Flu News Europe, активноста на грипот продолжува да се зголемува низ Европскиот регионот и покажа порана сезонска активност споредено со периодот пред COVID-19-пандемијата. Заклучно со 8-ма недела, во сезоната 2022-2023, земјите се соочуваат со мешана циркулација на вируси на грип. Се детектираат вирусите на грип тип А и Б, со подеднаква застапеност во сентинел и редовниот надзор.

Во Р. Северна Македонија во текот на месец февруари, пријавени се вкупно 3.087 случаи ($I=149,2/100.000$). Од нив, најголем број на заболени ($n=757$) се пријавени од Струмица.

Во сезоната 2022/2023 вкупниот број на случаи на грип/ заболувања слични на грип изнесува 8.193 ($I=446,1/100.000$). Од нив, најголем број на заболени ($n=1.329$) се пријавени од Струмица, а највисока кумулативна инциденца е регистрирана во Дебар ($2.874,8/100.000$).

Во однос на дистрибуцијата по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрастната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 5.093 случаи (62,2%), а највисока инциденца ($828,5/100.000$) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години ($n=790$).

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, од почетокот на сезоната, пристигнати се 5.446 материјали од здравствени установи од амбулантски и болнички пациенти. Од нив, регистрирани се 276 позитивни случаи, 105 случаи на Influenza A(H3), 119 случаи Influenza A/H1pdm, 37 случаи на Influenza A несубтипизирани, 13 случаи на Influenza B Victoria и 2 случај на Influenza B.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец февруари, до Институтот за јавно здравје не се пристигнати пријави за **епидемија на заразна болест**.

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец февруари не се пријавени смртни случаи од акутни заразни заболувања (без COVID-19, грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ).

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици, пристигнати во ИЈЗ во текот на месец февруари, 2023 година (n=555) (Табела 4 во прилог).

Пријави се добиени од микробиолошките лаборатории од териториите на 9 ЦЈЗ. Најголем број пристигнати пријави се од лабораториите кои се наоѓаат на територијата на ЦЈЗ Скопје (n=424; 76,4%). (Табела 4 во Прилог).

Најчесто пријавени причинители во месец февруари се: *MRSA* (n=161; 29,0%), *Chlamydia trachomatis* (n=40; 7,2%) и *Influenza A* (n=32; 5,8%).

Во однос на пријавите за резистенција на антибиотици, покрај *MRSA*, листа на резистенција е добиена за *Acinetobacter baumannii*, *Escherichia coli*, *Proteus mirabilis*, *Serratia liquefaciens*, *Serratia mercesens*, *Staphylococcus aureus*, *Klebsiella pneumoniae* ESBL.

Во однос на лабораториите кои пријавуваат резистенција, пријавите се од микробиолошките лаборатории на територијата на ЦЈЗ Битола, ЦЈЗ Прилеп, ЦЈЗ Скопје и ПЕ Струга.

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНКИ ДРЖАВЈАНИ

Во текот на месец февруари, не се пристигнати пријави за заразни заболувања кај странски државјани кои престојувале во Република Северна Македонија.

Во 2023 година, регистрирани се вкупно 2 пријави за акутни заразни заболувања кај странски државјани, двете пријави се за ентероколитис, пријавени во месец јануари 2023г.

Кузмановска Г., Караџовски Ж., Ставридис К., Кочински Д., Ќирковиќ Колевска К., Трајковска И., Кенаноглу Б., Положани Е., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Исмани М. Чибешева Д., Биљали Е., Фејзула А.